

## 424

## UCHWAŁA Nr 200 PREZYDIUM RZĄDU

z dnia 29 marca 1952 r.

## w sprawie usprawnienia obsługi, konserwacji i eksploatacji sprzętu budowlanego typu ciężkiego.

Wobec częstych faktów niewłaściwego użycia, utrzymania, konserwacji i obsługi maszyn i sprzętu budowlanego oraz licznych błędów w zakresie dokonywania przeglądów i remontowania tych maszyn — dla usprawnienia gospodarki tym sprzętem Prezydium Rządu uchwała, co następuje:

§ 1. Uchwała normuje zasady gospodarki eksploatacyjnej niżej wymienionych ciężkich maszyn budowlanych: koparki wszelkich typów, spycharki, zgarniarki z ciągnikami, ładowarki, lokomotywki parowe, lokomotywki spalinowe, kotły parowe do celów budowlanych, sprężarki (o wydajności ponad 3 m<sup>3</sup>/min.), dźwigi samojezdne, ciągniki na gąsienicach, walce drogowe ponad 3 tony, pompy do betonu i zapraw, żurawie wieżowe, dźwigi od 1 do 5 t., kafary mechaniczne, ciężkie maszyny do budowy dróg, inne nie wymienione maszyny z silnikiem o mocy ponad 20 KM — zwanych w dalszym ciągu ciężkim sprzętem budowlanym.

§ 2. 1. Właściwi ministrowie wydadzą w terminie 6 tygodni od daty wejścia w życie uchwały zarządzenia regulujące przynależność ciężkiego sprzętu budowlanego do stałych baz.

2. Począwszy od dnia 15 maja 1952 r. każdy ciężki sprzęt budowlany powinien być przydzielony do stałej bazy (tzw. macierzystej).

3. Zmiana przynależności do bazy w ramach centralnego zarządu może nastąpić jedynie na podstawie zarządzenia dyrektora właściwego centralnego zarządu. Przekazywanie sprzętu pomiędzy centralnymi zarządami w ramach resortu może nastąpić zgodnie z obowiązującymi przepisami i za zgodą właściwego ministerstwa (departamentu głównego mechanika lub analogicznej jednostki) w zasadzie nie częściej niż raz w roku.

§ 3. 1. Każdy ciężki sprzęt budowlany powinien otrzymać obsługę stałą. Należy wyznaczyć 1 pracownika odpowiedzialnego za dany sprzęt.

2. Pracownika odpowiedzialnego za dany sprzęt (brygadzystę lub starszego maszynistę) wyznacza i odwołuje dyrektor zjednoczenia lub jednostki, której podlega baza macierzysta. Pozostałych członków brygady wyznacza się i odwołuje się na podstawie decyzji głównego mechanika przedsiębiorstwa.

§ 4. 1. W dokonywaniu remontów bieżących i średnich (planowanych i awaryjnych) w przeglądach okresowych i doglądach dorywczych dokonywanych w miejscu pracy sprzętu powinna brać udział obsługa razem z drużyną pogotowia technicznego.

2. W przypadkach remontów kapitalnych lub innych dokonywanych w zakładach remontowych powinien uczestniczyć przy naprawie pracownik odpowiedzialny za dany sprzęt.

3. W przypadku gdy remont ciężkiego sprzętu budowlanego trwa przez czas dłuższy, udział tego pracownika może być ograniczony do demontażu, montażu i próby sprzętu.

4. Ministrowie Budownictwa Przemysłowego, Budownictwa Miast i Osiedli oraz inni zainteresowani ministrowie wydadzą w terminie do dnia 1 maja 1952 r. zarządzenia wykonawcze regulujące sposób obsady ciężkiego sprzętu budowlanego oraz tryb wyznaczania brygadzystów i maszynistów.

§ 5. 1. Minister Budownictwa Przemysłowego w porozumieniu z Ministrami Budownictwa Miast i Osiedli, Kolei oraz Transportu Drogowego i Lotniczego wyda w terminie do dnia 1 maja 1952 r. w porozumieniu z Przewodniczącym Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego zarządzenie dotyczące charakterystyki kwalifikacyjnej i egzaminów maszynistów oraz wprowadzenia tytułu i odznaki maszynisty ciężkiego sprzętu budowlanego.

2. Minister Budownictwa Przemysłowego wyda do dnia 15 maja 1952 r. za zgodą Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego instrukcję o zakwalifikowaniu maszynistów do kierowania odpowiednim sprzętem, w której określi, jaka kategoria maszynistów może obsługiwać odpowiednie rodzaje maszyn, oraz o zaszeregowaniu dyplomowanych maszynistów ciężkiego sprzętu budowlanego.

3. Minister Budownictwa Przemysłowego w porozumieniu z Ministrami Budownictwa Miast i Osiedli, Kolei oraz Transportu Drogowego i Lotniczego organizuje sieć kursów dla przeszkolenia brygadzystów i maszynistów ciężkiego sprzętu budowlanego w takim terminie, aby z dniem 1 września 1952 r. ciężki sprzęt budowlany mógł być obsługiwany tylko przez samodzielnych maszynistów posiadających kwalifikacje, określone w trybie ust. 1.

4. W przypadku spowodowania awarii lub nadmiernego zużycia sprzętu dyrektor przedsiębiorstwa może pozbawić maszynistę jego uprawnień do obsługi ciężkiego sprzętu budowlanego, niezależnie od pociągnięcia go do odpowiedzialności cywilnej i karnej.

5. Właściwi ministrowie przedstawią w terminie do dnia 1 maja 1952 r. do zatwierdzenia Przewodniczącemu Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego wniosek

w sprawie zapobiegania płynności kadr maszynistów ciężkiego sprzętu budowlanego.

§ 6. 1. Minister Budownictwa Przemysłowego zleci Instytutowi Organizacji Mechanizacji Budownictwa opracowanie w terminie do dnia 15 maja 1952 r.:

- 1) norm określających czas docierania i czas próbnego obciążenia ciężkiego sprzętu budowlanego nowego lub po kapitalnym remoncie oraz sprzętu w pośrednim remoncie, jak również norm wydajności w okresie docierania i próbnego obciążania ciężkiego sprzętu budowlanego,
- 2) norm wydajności dla powyższego sprzętu, z uwzględnieniem okresu docierania sprzętu,
- 3) sposobów i wytycznych premiowania maszynistów za prawidłowe przeprowadzenie docierania, za konserwację, za przedłużenie czasokresu eksploatacji, za przedłużenie okresów międzyremontowych i za jakość sprzętu oddawanego do remontu w terminach przewidzianych w planach remontów.

2. Minister Budownictwa Przemysłowego przedstawi Przewodniczącemu Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego w terminie do dnia 15 maja 1952 r. projekt wynagrodzenia obsługi ciężkiego sprzętu budowlanego w okresie docierania z uwzględnieniem zmniejszonych norm wydajności w tym okresie.

§ 7. 1. Począwszy od dnia 1 czerwca 1952 r. każdy ciężki sprzęt budowlany przed wydaniem go użytkownikowi powinien być zaopatrzony w:

- 1) trzy egzemplarze instrukcji o obsłudze, konserwacji i montażu (w języku polskim),
- 2) napisy w języku polskim, podające niezbędne dane charakterystyczne (w tym maksymalne obciążenie oraz wagę netto i brutto sprzętu),
- 3) tablice smarowań, z podaniem punktu, czasu i rodzaju smarowania,
- 4) tablice określające terminy remontów bieżących, średnich i kapitalnych z podaniem ilości godzin, po przeprowadzeniu których sprzęt musi być skierowany do remontu.

(Powyższe dane należy traktować jako minimalne).

2. Wzory tablic, o których mowa w ust. 1 pkt 3 i 4, opracuje Instytut Organizacji Mechanizacji Budownictwa na zlecenie Ministerstwa Budownictwa Przemysłowego (Departamentu Głównego Mechanika).

3. Obowiązek zaopatrzenia w instrukcję, tablice i napisy, o których mowa w ust. 1, ciąży:

- 1) w odniesieniu do sprzętu importowanego — na Centralnym Biurze Obrotu Maszynami (CBOM),
- 2) w odniesieniu do sprzętu produkcji krajowej — na wytwórcy,
- 3) w odniesieniu do sprzętu już posiadanego — na użytkownika.

§ 8. 1. Dla ciężkiego sprzętu budowlanego, który znajduje się już w użyciu i nie jest zaopatrzony w instrukcję obsługi sprzętu, CBOM zapewni rozproszanie tych instrukcji obsługi, które już zostały opracowane dawniej (przez b. Centralę Sprzętu Budowlanego itd.).

2. Minister Budownictwa Przemysłowego zleci Instytutowi Organizacji Mechanizacji Budownictwa w terminie 2 miesięcy od daty wejścia w życie uchwały opracowanie instrukcji obsługi dla ciężkiego sprzętu budowlanego, dla którego nie ma instrukcji, i wyda je w ilości egzemplarzy potrzebnych dla wszystkich zainteresowanych resortów. Zapotrzebowanie na instrukcje dla tego ciężkiego sprzętu prześlą zainteresowane resorty do

Ministerstwa Budownictwa Przemysłowego (Departament Głównego Mechanika), który na tej podstawie ustali liczbę potrzebnych egzemplarzy.

3. Zainteresowane ministerstwa (departamenty głównego mechanika lub inne równorzędne komórki organizacyjne) są odpowiedzialne za zaopatrzenie w terminie do dnia 1 maja 1952 r. całego ciężkiego sprzętu budowlanego w istniejące instrukcje oraz tablice danych charakterystycznych, o których mowa w § 7.

§ 9. 1. Minister Budownictwa Przemysłowego zleci Instytutowi Organizacji Mechanizacji Budownictwa opracowanie w terminie do dnia 1 czerwca 1952 r. w oparciu o Instrukcję Nr 30 PKPG o planowaniu i finansowaniu kapitalnych remontów:

- 1) instrukcji o eksploatacji sprzętu dla około 20 zasadniczych i najczęściej używanych typów sprzętu ciężkiego,
- 2) instrukcji o przeglądach i remontach sprzętu budowlanego.

2. Termin opracowania instrukcji o eksploatacji dla pozostałych typów sprzętu określi Minister Budownictwa Przemysłowego.

§ 10. 1. Zainteresowani ministrowie zarządzą wprowadzenie w jak najszerszym zakresie obowiązku remontów przeciwwawaryjnych, mających na celu zapobieganie awariom przez wczesne naprawy sprzętu natychmiast po zauważeniu defektów na miejscu pracy sprzętu.

2. Zainteresowani ministrowie wprowadzą obowiązek wyposażenia sprzętu w biegowe części zamienne (jako interwencyjne), których asortymenty wytypują działy głównych mechaników centralnych zarządów.

3. Zainteresowani ministrowie zarządzą w terminie do dnia 15 maja 1952 r. zorganizowanie ruchowych drużyn awaryjno-kontrolnych naprawy ciężkiego sprzętu budowlanego tam, gdzie one jeszcze nie istnieją. Drużyny te powinny mieć za zadanie dokonywanie przeglądów bieżących i napraw wypadkowych na placu budowy.

4. Zainteresowani ministrowie wydadzą w terminie do dnia 1 maja 1952 r. zarządzenia w sprawie organizacji zaplecza technicznego dla remontu i konserwacji ciężkiego sprzętu budowlanego w ramach resortu z uwzględnieniem zakładów remontów kapitalnych, warsztatów remontów bieżących oraz ruchomych i stałych stacji obsługi, ustalając terminarz ich realizacji.

5. Niezależnie od opracowania okresu planowych remontów zapobiegawczych Minister Budownictwa Przemysłowego zleci Instytutowi Organizacji Mechanizacji Budownictwa w terminie do dnia 1 lipca 1952 r. opracowanie instrukcji w sprawie przeglądów ciężkiego sprzętu budowlanego. W instrukcji tej uwzględnić należy doświadczenia radzieckie oraz innych państw z dostosowaniem do rzeczywistych warunków eksploatacyjnych w naszym kraju.

§ 11. 1. Zainteresowani ministrowie wprowadzą od dnia 1 kwietnia 1952 r. paszportyzację ciężkiego sprzętu budowlanego według wzoru ustalonego przez CBOM w oparciu o zarządzenie Ministra Budownictwa Przemysłowego nr 117 z dnia 14 sierpnia 1951 r. z dostosowaniem do potrzeb resortu. Termin zakończenia paszportyzacji ustala się na dzień 1 lipca 1952 r.

2. Koordynację paszportyzacji prowadzić będzie CBOM.

3. Dla nowego ciężkiego sprzętu budowlanego wprowadzonego przez CBOM a pochodzącego z importu paszporty wydawać będzie CBOM.

4. Dla nowego sprzętu z produkcji krajowej zagospodarowywanego przez CBOM paszporty wydawać będzie zakład produkcyjny.

5. Przy imporcie indywidualnym sprzętu zagospodarowywanego przez CBOM na podstawie otrzymanych dokumentów paszport wystawia inwestor.

6. Dla sprzętu produkcji krajowej i pochodzącego z importu, który nie przechodzi przez CBOM, paszporty wydawać będzie ta instytucja, przez którą ten sprzęt przechodzi (np. Motoimport, Przedsiębiorstwo Zaopatrzenia Sprzętowego, Elektrim, Biuro Sprzedaży Narzędzi itd.).

§ 12. 1. CBOM w terminie 2 tygodni od daty wejścia w życie uchwały przedstawi do zatwierdzenia Przewodniczącemu Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego projekt instrukcji o kwalifikowaniu ciężkiego sprzętu budowlanego na złom i do remontu przy zasadzie wykorzystania części użytkowych z maszyn wybrakowanych.

2. Zainteresowani ministrowie zlecą wybrakowanie nie nadającego się do użytku sprzętu budowlanego z wyłączeniem części zamiennych z maszyn przeznaczonych na złom, tak aby do końca 1952 r. akcja złomowa była zakończona.

§ 13. 1. Za właściwe użycie ciężkiego sprzętu budowlanego na budowie odpowiedzialny jest kierownik budowy, a za stan techniczny sprzętu — brygadziści i służby właściwych głównych mechaników lub osoby sprawujące tę funkcję.

2. Ciężki sprzęt budowlany powinien być używany zgodnie z planem mechanizacji w myśl instrukcji o eksploatacji (§ 9) oraz zgodnie z harmonogramem pracy sprzętu zatwierdzonym przed rozpoczęciem jego pracy przez naczelnego inżyniera przedsiębiorstwa.

§ 14. Wszelkie zmiany konstrukcyjne wprowadzone do ciężkiego sprzętu budowlanego pochodzącego z importu i produkcji krajowej mogą być dokonywane jedynie za zgodą Instytutu Organizacji Mechanizacji Budownictwa lub Głównego Instytutu Mechaniki, o ile to nie narusza gwarancji fabrycznej.

§ 15. Wykonanie uchwały porucza się Przewodniczącemu Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego oraz zainteresowanym ministrom.

§ 16. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Przew. Rady Ministrów: J. Cyrankiewicz